

Vətəndaş cəmiyyəti Cənubi Qafqaz regionu üçün ekoloji ədalət tələb edir

22 ölkədən 50-dək QHT Azərbaycan və Ermənistan QHT-lərinə həmrəylik mesajı verib

22 ölkədən 50-dək qeyri-hökumət təşkilatı və ekofəal Ermənistanın dağ-mədən sənayesində beynəlxalq ekoloji norma və standartları pozaraq həyata keçirilən işlərin dünyanın ekosisteminə pozmasına dair bəyanat yayıb. Onlar Cənubi Qafqaz regionu üçün ekoloji ədalət tələb edir.

AZƏRTAC bəyanatı təqdim edir:

"Biz, aşağıda imza edən xarici ölkələrin vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları və fəalları Ermənistan Respublikasının dağ-mədən sənayesində beynəlxalq ekoloji norma və standartları pozaraq həyata keçirilən işlərin ekologiyaya vurduğu ciddi ziyanla bağlı dərin narahatlığımızı bildiririk.

Ermənistanın dağ-mədən sənayesindəki hava və suyun çirklənməsi vaxtilə lokal xarakterli olsa da, artıq onun fəsadları təkcə Cənubi Qafqaz üçün deyil, bütün dünya üçün ciddi təhdidə çevrilib. Ermənistanın mədən sənayesi transsərhəd çayları çirkləndirməklə Şərqi Avropadan Mərkəzi Asiyaya qədər geniş coğrafiyada bir sıra ekoloji problemlərə səbəb olmaqda davam edir.

BMT təmiz, sağlam və davamlı ətraf mühiti əsas insan hüququ kimi tanıyır. Qlobal ictimaiyyətin BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə nail olmaq üçün səfərbər olduğu, ekoloji problemlərin həlli üçün səylərini gücləndirdiyi bir vaxtda Ermənistanın bu hərəkətləri Transsərhəd Çaylar Konvensiyası və BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının Transsərhəd Kontekstdə Ətraf Mühitə Təsirin Qiymətləndirilməsi Konvensiyasının (Espoo Konvensiyası) tələblərini ciddi şəkildə pozur.

Yaxın zamanda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Tərəflər Konfransı - COP29-un Cənubi Qafqaz regionunda, Azərbaycanda keçiriləcəyi-

ni nəzərə alaraq, Ermənistan da ətraf mühitə ziyan vuran əməllərdən çəkinməli, bununla da beynəlxalq konvensiyalardan irəli gələn öz öhdəliklərini yerinə yetirməlidir.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC), iqlim dəyişmələrinə həsr olunmuş əsas beynəlxalq razılaşmanın, inkişaf etmiş ölkələr üçün emissiyaların məcburi azaldılması hədəflərini müəyyən edən UNFCCC ilə əlaqəli beynəlxalq müqavilə olan Kioto Protokolu-nun, eləcə də UNFCCC çərçivəsində qlobal istiləşməni sənayedən əvvəlki səviyyədə 2 dərəcədə çox aşağı səviyyədə məhdudlaşdırmaq məqsədi daşıyan beynəlxalq müqavilə - Paris Sazişinin tərəfi kimi, Ermənistan qlobal miqyasda iqlim dəyişmələri ilə mübarizə aparmaq və planetin qorunmasında qaydalara riayət etmək öhdəliyini götürüb.

Biz, Ermənistan hökumətini və Ermənistanın dağ-mədən sənayesi müəssisələrinin məxsus olduğu özəl şirkətləri həmin müəssisələrdə təftiş, qiymətləndirmə və monitoring işləri aparmaq üçün ekologiya və sağlamlıq sahəsində ixtisaslaşmış beynəlxalq ekspertlərə, o cümlədən qonşu ölkələrdən olan ixtisaslaşmış QHT-lərə şərait yaratmağa çağırırıq.

Biz, həmçinin Amulsar (Qeyd: Amuldağ nəzərdə tutulur) qızıl mədəində ekosistem üçün əhəmiyyətli dərəcədə zərərli və radioaktiv çirklənmə riskləri yaradan mədən işlərinin dayandırılması ilə bağlı Ermənistan və Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının bu yaxınlarda Ermənistan hökumətinə və bütün maraqlı şirkətlərə ünvanlanmış müraciətində qeyd olunan dərin narahatlığı da bölüşürük.

İmzalar:

1.	Məryəm Daneş	Vaşinqton və Li Universiteti, ekofəal	ABŞ
2.	Aleksandr Eames	Planet 2030 təşkilatı	Birləşmiş Krallıq
3.	Saurab Kumar	YOUNGO - BMT-in Gənc İqlim Çempionları	Hindistan
4.	Patsi Stillo	"Partners in Health" təşkilatı	ABŞ
5.	Şəmsiyə Kukanbekova	Stop TB Tərəfdaşlığı	Tacikistan
6.	Kristina Zhorayeva	"AFEW"	Qazaxıstan
7.	Manoj Prabhu	"Dure"	İsveçrə
8.	Erna Yasareviç	"Dostluq körpüləri"	Bosniya və Herseqovina
9.	Met Qarnet	Miçigan Universiteti, eko-fəal	ABŞ
10.	Qleb Yevqeniy	"MADI"	Rusiya
11.	Nikolay Russu	"Gənc Baxış"	Moldova
12.	Fernando Sañçes	"Braziliya Tibb Bacıları" Assosiasiyası	Braziliya
13.	Prof.Dr.Ejaz Khan	İctimai Səhiyyə və Epidemiologiya üzrə Səhiyyə Xidmətləri Mərkəzi	Pakistan
14.	Mohmad Hüseyin Lon	Beynəlxalq İnsan Hüquqları Komissiyası	İsveçrə
15.	Əhməd Hudu Abdullahi	Afrihealth Optonet Assosiasiyası	Nigeriya
16.	Karm Sitro	"Partners in Health" təşkilatı	ABŞ
17.	Ermin Yasareviç	"Dostluq körpüləri"	Bosniya və Herseqovina
18.	Naomi Nguemadilbaue Dabot	"ONG" Çad İqliminin Yaşıl Akademiyası	Çad
19.	Kristina Yakama	"Yaxşı Səhiyyə İcma Təşəbbüsü" Qrupunun rəhbəri	Keniya
20.	Konadu	"Altar" İnam Fondunun rəhbəri	Qana
21.	Peter Owiti	"Wote" Gənclərin İnkişafı Təşkilatının direktoru	Keniya
22.	Zeki Kılıçaslan	İstanbul Vərəm Savaş Dərnəyi	Türkiyə
23.	Sergey Uçayev	"Ishonch və Hayot"	Özbəkistan
24.	Stiven Anquva Şikoli	Kenyanın Vərəm çempionları Şəbəkəsi	Keniya
25.	Şəmsəddin Kuzəçi	Kərkük Mədəniyyəti İctimai Birliyi	Türkməneli-İraq
26.	Ere Qabriel Erukudi	ətraf mühit üzrə ekspert, ekofəal	Nigeriya
27.	Festus Ngisipa	"Kakuma" Sağlamlıq Təhlükəsizliyi Assosiasiyası	Keniya
28.	Norman Kagiso Matiting	"TBpeople"	Botsvana
29.	Ezekiel Odeoh	Aqro Ətraf Mühit Fermerləri Assosiasiyası (AGEFA)	Keniya
30.	Endalkchew Fekadu	"VHS" təşkilatı	Efiopiya
31.	Əli İklaqa	"Təbii Eko Paytaxtı" təşkilatı	Nigeriya
32.	Gabriel Ekalale	Asegis İcma Şəbəkəsi	Keniya
33.	Nişan Çavan	İctimai Səhiyyə üzrə ekspert	Hindistan
34.	Alfred Edapal	Lomeds Təşkilatı	Keniya
35.	Çarlz Quist	"Carepol" Fondu	Qana
36.	Rebekka Abulon	"Asegis" İcma şəbəkəsi	Keniya
37.	Filiz Duyar Ağca	Türk Toraks Dərnəyi	Türkiyə
38.	Olorun Femi	"Təbii Eko Paytaxtı" təşkilatı	Nigeriya
39.	Emeri Elud	Beynəlxalq TUBAE Təşkilatı	Keniya
40.	Coz Mariya	GEP Fondu	Argentina
41.	Lemaya Lumbasi	"A4ek" QHT-si	Keniya
42.	Erlina Burhan	Respirator Xəstəliklər üzrə İndoneziya Assosiasiyası	İndoneziya
43.	Loçuç Yatu	"TODANYATU" İcma-əsaslı Təşkilatı	Keniya
44.	Karani Franklin	Loyifam Təşkilatı	Keniya
45.	Cozef Ngaukon Açuqa	"Ayok" Multi-inkişaf Təşkilatı (AMDO)	Keniya
46.	Con Akinnuba	Ekologiya və İcma İnkişaf Mərkəzi	Nigeriya
47.	Samuel Iro Tomoro	TUNETAD	Keniya
48.	Kolins Mayor Kinyuru	Pamoja TB group	Keniya
49.	Cozef Kilonzo	"BİSK" Gənclər təşkilatı	Keniya